

**textos universitaris de
biblioteconomia i documentació**

ISSN 1575-5886
DL B-19.675-1998

número **13**
desembre 2004

Facultat de Biblioteconomia i Do
Universitat de Barcelona

[inici](#) • [presentació](#) • [altres números](#) • [instruccions per als autors](#) • [referenciat a...](#) • [subscripció](#) •

Informe de la Jornada sobre Deontologia Professional (Barcelona, 15 de juny de 2004)

SÍLVIA SUNYER I LÁZARO

Servei de Biblioteques i Documentació

Universitat Politècnica de Catalunya

silvia.sunyer@upc.es

El dia 15 de juny va tenir lloc, a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona, la Jornada sobre Deontologia Professional. Aquest acte va organitzar-lo el Departament de Biblioteconomia i Documentació de la Facultat esmentada i va tenir el suport del Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya.

L'objectiu final de la Jornada, tal com es posava de manifest en el programa, era "aplegar bibliotecaris, documentalistes i arxivers per discutir conjuntament el paper de la deontologia en el treball diari i obrir línies de treball futures".

Entre els assistents hi havia una trentena de persones, bàsicament, docents de biblioteconomia i documentació i bibliotecaris en actiu.

La Jornada va ser inaugurada per Ernest Abadal, director del Departament de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona; Eugènia Serra, presidenta del Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, i Alfred Garcia, en representació de l'Associació d'Arxivers de Catalunya.

Les diferents activitats previstes per a la Jornada —una ponència, una taula rodona i el debat entre els assistents— es van desenvolupar en una única sessió de matí.

La primera ponència, titulada "Conflictes ètics en la gestió de la informació: una mirada des de la deontologia professional",¹ va ser presentada per la professora Maria Rosa Buxarrais, membre del Grup de Recerca en Educació Moral (UB). La seva intervenció va ser molt interessant i pedagògica, atès que va ajudar a aclarir conceptes que sovint es fan servir de manera poc acurada i que contribueixen a crear molta confusió, com és el cas de l'ètica i la moral. A més, va posar de manifest el caràcter no exclusivament instrumental que té qualsevol professió i, en conseqüència, la necessitat de saber destriar, en cas de conflicte de valors, allò que pot ser considerat com una bona praxi d'allò que no ho és.

A continuació, va fer esment del paper de l'ètica dins d'una professió i de la necessitat que aquesta es concreti en un codi deontològic. Segons Buxarrais, la missió de la deontologia professional ha de tenir com a objectiu principal contribuir a posar de manifest aquelles obligacions o

deures exigibles per un conjunt ampli de la societat a un col·lectiu professional. En un codi deontològic, caldria trobar-hi els principis ètics i valors considerats com a “bons” per a una determinada professió.

La professora Buxarrais, al final de la seva intervenció, va apuntar, a tall orientatiu, quins haurien de ser els valors que cal que el col·lectiu bibliotecari defensi en funció de la missió i del rol que aquests desenvolupen en el si de la societat. Per exemple: l'equitat i la imparcialitat en el tracte als usuaris, la protecció de les dades de l'usuari, el reconeixement de la diversitat cultural com a valor social i la defensa de la llibertat intel·lectual, entre d'altres.

Després del descans, es va continuar amb la taula rodona “El paper de la deontologia en l'exercici de la professió”, moderada per Carme Mayol, en què diferents professionals del món de la informació (arxiviers, bibliotecaris, professorat de documentació, etc.) i un metge van oferir el punt de vista propi sobre el paper que ha de desenvolupar la deontologia en el treball quotidià.

Carme Mayol va constatar el fet que, malgrat la solvent tradició bibliotecària a Catalunya, fins a la data, no es disposa d'un codi deontològic de la professió on estiguin clarament identificats els valors considerats com a propis per part del col·lectiu bibliotecari. Mayol també va voler emfatitzar la importància de disposar d'una deontologia professional, en tant que aquesta contribueix, de manera directa, a:

- Reforçar el sentiment de pertinença grupal de tots els professionals a les diferents tipologies d'unitats d'informació.
- Establir bones pràctiques que contribueixin a donar un segell de qualitat al desenvolupament de la professió.
- Millorar la relació amb els usuaris, en tant que incrementa el compromís de bon servei.

A continuació, Montserrat Cantí, directora de la Biblioteca Popular Torras i Bages de Vilafranca del Penedès, va parlar del “Paper de la deontologia en l'exercici de la professió”. Durant la seva intervenció, va apuntar que la idoneïtat d'un codi deontològic es concreta en diferents aspectes, com ara la necessitat d'homogeneïtzar actuacions professionals, contribuir a la consolidació d'una bona imatge dels professionals de les biblioteques i, de manera especial, conciliar els interessos de la professió amb els drets dels usuaris.

Delfí Cosials, metge auditor de l'Institut Català de la Salut (ICS), en la comunicació “La gestió de la informació i el coneixement dels altres. Reflexions sobre l'ètica del procés i aproximació deontològica”,² va exposar la seva experiència en relació amb l'auditoria de serveis portada a terme als hospitals de l'ICS. També va exposar, de manera detallada, quina és la deontologia seguida pels auditors en el procés esmentat. Durant la seva intervenció, va subratllar la importància de la deontologia sempre que es tracten aspectes relacionats amb “les persones, les seves activitats i els seus interessos”.

D'altra banda, Alfred Garcia va exposar el procés d'elaboració del Codi deontològic dels arxiviers catalans³ i també va esmentar-ne l'abast: societat, professió, fons i documents, usuaris i arxiviers, i altres professionals. No cal dir que l'experiència dels arxiviers hauria de ser coneguda i aprofitada pels bibliotecaris.

La darrera intervenció va ser a càrrec de Margarita Pérez Pulido. En la comunicació "Enseñanza de la ética y deontología de la información en los estudios universitarios de biblioteconomía y documentación",⁴ va oferir una visió panoràmica i molt sistemàtica sobre aspectes relacionats amb l'ensenyament de l'ètica i de la deontologia de la informació, al temps que en va justificar la idoneïtat, sobretot com a conseqüència directa de l'evolució de la societat i de la professió, i l'impacte de les noves tecnologies de la informació sobre totes dues. A més, va mostrar la presència d'aquesta matèria en els plans d'estudis d'escoles i de facultats d'arreu del món⁵ i, per acabar, va comentar aspectes relacionats amb la docència d'aquest tipus de continguts (tipologia d'assignatura, càrrega lectiva, metodologia didàctica, mètode d'avaluació, etc.).

Abans de donar per finalitzada la Jornada, va tenir lloc un debat interessant entre tots els assistents, on es van poder aclarir dubtes i ampliar o contrastar idees.

En acabar el debat, Nora Vela va aprofitar l'avinentsa per comentar als presents que el Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya ha creat un grup de treball⁶ amb el propòsit de redactar un codi deontològic de la professió.

Notes

¹ Es pot llegir el text de la seva intervenció en aquest mateix número (<http://www.ub.es/bid13/13buxarr.htm>)

² Es pot llegir el text de la seva intervenció en aquest mateix número (<http://www.ub.es/bid13/13cosial.htm>)

³ Associació d'Arxivers de Catalunya, *Codi deontològic dels arxivers catalans*, <<http://www.arxivers.com/idadmin/docs/codideontolgc.pdf>> [Consulta: 08/11/2004].

⁴ Es pot llegir el text de la seva intervenció en aquest mateix número (<http://www.ub.es/bid13/13pulid2.htm>)

⁵ El Canadà, els Estats Units, el Regne Unit, l'Amèrica Llatina, Europa i Espanya.

⁶ Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, *Comissió de Redacció del Codi deontològic*, <<http://www.cobdc.org/grups/codi/index.html>> [Consulta: 08/11/2004].